

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 21 april 2023

Datum GS-besluit : 16 mei 2023

Vragen nr. 26

Vragen van **mevrouw K. Uiterwijk** (JA21) over Toepassing van staalslakken

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 21 april 2023 door het lid van Provinciale Staten, **mevrouw K. Uiterwijk** (JA21), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Gisteren is er een studie¹ van het RIVM gepubliceerd over het gebruik van staalslakken. Aan de hand hiervan signaleert de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)² dat de wettelijke regels voor het gebruik van staalslakken de risico's voor mens en milieu niet voldoende afdekken. De inspectie onderzoekt of staalslakken terecht zijn ingedeeld als 'niet gevaarlijk' bij de gevaarindeling van stoffen volgens de Europese CLP-verordening (Classificatie, Labelen en Verpakken van stoffen).

Staalslakken worden veelvuldig als bouwstof gebruikt, bijvoorbeeld als ondergrond van wegen en om dijken, geluidwallen en stortplaatsen op te hogen. Staalslakken worden binnen Noord-Holland regelmatig toegepast. Ook staat de toepassing in ieder geval nog op de planning voor een kunstduin van Tata Steel (minimaal 45 meter hoge berg staalslak in het kader van natuurcompensatie) en voor de Averijhaven (bij strandopgang Noordpier, tevens visgebied).

INLEIDING ANTWOORDEN

De regels voor het veilig voor mens en milieu toepassen van bouwstoffen zijn beschreven in het Besluit Bodemkwaliteit. Voor de toepassing in of op de landbodem zijn de gemeenten in de

¹ <https://www.rivm.nl/publicaties/milieuhygienische-kwaliteit-ld-staalslakken>

² <https://www.ilent.nl/actueel/nieuws/2023/04/19/ilt-ziet-risicos-bij-toepassing-staalslakken>

regel het bevoegd gezag. Voor het toepassen van staalslakken geldt geen meldings- of vergunningsplicht.

De provincie is bevoegd gezag indien het een toepassing betreft binnen een inrichting waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Dit betreft bijvoorbeeld aangewezen inrichtingen vanuit de Wet milieubeheer.

Het Rijk, in deze het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), is stelselverantwoordelijk voor de wet- en regelgeving met betrekking tot het toepassen van bouwstoffen en bodemkwaliteit. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

VRAGEN

Vraag 1:

Heeft Gedeputeerde Staten kennisgenomen van de RIVM-studie en de conclusies van de ILT over staalslakken? Wat is uw reactie op deze nieuwe inzichten?

Antwoord 1:

Ja, GS is bekend met de RIVM-studie en de conclusies van ILT. Deze sluiten aan op de reeds bestaande inzichten bij GS en zijn in die zin niet nieuw. Ambtelijk wordt al gesproken met het Ministerie van IenW over mogelijke vervolgstappen en indien nodig aanpassing van het landelijk beleid.

De geconstateerde problematiek rondom de toepassing van staalslakken betreft een landelijk probleem, met de signalering dat de wettelijke regels voor het gebruik van staalslakken de risico's voor mens en milieu niet voldoende afdekken. Doordat er geen meldings- of vergunningsplicht geldt voor de toepassing van staalslakken is gericht toezicht (vooraf) moeilijk uitvoerbaar en wordt in de praktijk vaak pas achteraf een probleem geconstateerd. Daarbij dekt de normstelling vanuit het Besluit Bodemkwaliteit (waarbij geanalyseerd wordt op een beperkt pakket aan stoffen) niet de juiste lading. De probleemstelling dient op landelijk niveau te worden opgelost.

Vraag 2:

Is het bekend op welke locaties in Noord-Holland staalslakken zijn toegepast en in welke hoeveelheden? Zo ja, is het mogelijk deze informatie te delen?

Antwoord 2:

Nee, deze informatie is niet beschikbaar. Het toepassen van staalslakken valt onder het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en is in de regel een gemeentelijke bevoegdheid. Het betreft meldings- en

vergunningsvrije toepassingen waardoor bevoegd gezag niet weet wanneer, hoeveel en waar dit materiaal is toegepast.

Vraag 3:

Kunt u ons een overzicht sturen van alle projecten binnen Noord-Holland waar het gebruik van staalslakken is ingepland?

Antwoord 3:

Nee, zie antwoord 2.

Vraag 4:

Is Gedeputeerde Staten bereid om aan de hand van dit ILT-advies met de omgevingsdiensten en het ILT in gesprek te gaan over de wenselijkheid van de grootschalige toepassing van staalslakken in toekomstige en reeds ingeplande projecten?

Antwoord 4:

De provincie is reeds met OD NZKG en het ministerie van IenW in gesprek over het toezicht op de toepassing van staalslakken, evenals met andere regionale bevoegd gezagen. De gesprekken gaan enerzijds over wat noodzakelijk wordt geacht om het toezicht op de juiste wijze te kunnen uitvoeren. Anderzijds gaan de gesprekken over de noodzaak tot het verbeteren van de kwaliteitstoets en eisen aan de voorkant. Zoals ook aangegeven bij het antwoord op vraag 1 is het een landelijk probleem, dat op landelijk niveau dient te worden opgelost.

Vraag 5:

Is Gedeputeerde Staten het met JA21 eens dat het wenselijk is de vergunningverlening voor het gebruik van staalslakken in grootschalige projecten te pauzeren, totdat de resultaten van de ILT-onderzoeken naar certificering en gevaarindeling bekend zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Zoals hierboven al genoemd is er op dit moment geen melding- of vergunningplicht voor de toepassing van staalslakken op zich.

Binnen een (provinciale) inrichting kan vanuit een ander kader een vergunningplicht ontstaan voor een ontwikkeling waarbij (ook) staalslakken worden toegepast. Als de toepassing van de staalslakken voldoet aan de vereisten vanuit het Besluit Bodemkwaliteit en/of de vereisten vanuit de Wet Milieubeheer/Wabo is er geen grond de toepassing te weigeren.

Vraag 6:

Is Gedeputeerde Staten bereid om met het ILT in overleg te treden over de mogelijke gevaren voor de bodem- en waterkwaliteit bij projecten binnen Noord-Holland waar op grote schaal gebruik is gemaakt van staalslakken?

Antwoord 6:

Ja. Deze vraag gaat evenwel uit van de situatie dat bekend is waar bij projecten binnen Noord-Holland op grote schaal gebruik is gemaakt van staalslakken. Zoals ook aangegeven bij het antwoord op vraag 3 is dit overzicht er niet.

Het toezicht op toepassingen is een gemeentelijke bevoegdheid en daarmee ligt ook de handhaving daarvan primair bij die gemeenten.